

Maakunta- ja sote-uudistus 27.5.2015 - 8.3.2019

Kuntajohtajafoorumi

Asko Peltola

28.3.2019

Mistä kaikki alkoi?

- **Pääministeri Sipilän hallitusohjelma 27.5.2015:**
  - Hallitus valmistelee sosiaali- ja terveyspalveluiden (SOTE) järjestämiskäytännön kuntaa suurempien **itsehallintoalueiden** pohjalta. Alueita on yhteensä **enintään 19**. Alueet vastaavat **sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisestä** alueellaan.
  - Valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon yhteensovitukselta tehdään erikseen päätös, jolla yksinkertaistetaan julkisen aluehallinnon järjestämistä (valtio, alueet ja kunnat). Ensisijaisena ratkaisuna on **toimintojen keskittäminen tehtäviltään ja toimivallaltaan selkeille itsehallintoalueille.**
- **Järjestämisvastuu** alueille **1.1.2019** alkaen

Mitä tapahtui valtakunnallisesti? (1/2)

- **7.11.2015:** maakuntia **18** kpl, joista 15 sote-järjestäjiä
- **5.4.2016:** sote-palveluiden järjestämis- ja rahoitusvastuu **18 maakunnalle + 5 sote-yhteistyöaluetta** (erva-pohjalle)
- **26.5.2016:** maakuntien liitot käynnistävät **esivalmistelun**
- **7.3.2017:** sotemaku-lakiesitykset eduskunnalle
- **9.5.2017:** valinnanvapauslakiesitys eduskunnalle
  - ei läpäissyt perustuslakivaliokunnan (PeV) käsittelyä
- **5.7.2017:** uudistuksen **aikataulua pidennettiin**
  - uudet maakunnat aloittavat **1.1.2020**
- **8.3.2018:** uusi esitys valinnanvapauslaista eduskunnalle
  - PeV edelleen kriittinen
- **27.6.2018:** uudistuksen **aikataulua pidennettiin taas**
  - uudet maakunnat aloittavat **1.1.2021**

Mitä tapahtui valtakunnallisesti? (2/2)

- **7.11.2018:** sote-valiokunta (StV) sai valmiiksi mietintöluonnoksensa sotemaku-lakipaketeista
  - lakipakettien käsittely siirtyi PeV:lle
- **22.2.2019:** PeV:n lausunto lakipaketeista valmistui
  - lait palasivat takaisin StV:n käsittelyyn
- **26.-27.2.2019:** ministeriöt antoivat ratkaisuehdotuksensa PeV:n esittämiin korjauksiin
  - asiantuntijoiden toisistaan poikkeavat näkemykset kuulemisissa ja aikataulun tiukkuus nousivat yhä vahvemmin esille
- **8.3.2019:** pääministeri Juha Sipilä jätti hallituksensa eronpyynnön
  - Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu lopetettiin samalla päivämäärällä

Miten edettiin Etelä-Pohjanmaalla?

- Ensimmäiset maakunnalliset kokoontumiset 2015 lopulla
  - kuntien rahoittama EPSOTE-projekti alkoi myös 2015 loppupuolella
- Työryhmiä perustettiin kevästä 2016 alkaen
  - työskentely oli monilta osin viety jo hyvin pitkälle keväällä 2017
- Poliittisesta ohjausmallista sovittiin ja ensimmäiset rekrytoinnit tehtiin valmistelutyöhön syksyllä 2016
- Loppukesällä 2017 aloittivat työnsä vastuuvalmistelijat
- Valmistelu jatkui 2017-2018 alkaen uudella aikataululla SOTEMAKU-johtoryhmän ja VATEn ohjauksessa
- Loppuvuonna 2018 ja alkuvuonna 2019 syntyi jo selvää tuskastumista päätösten venymiseen ja jatkuviin aikataulujen siirtoihin
- Epävarmuus päättyi 8.3.2019

Mihin suuntaan nyt Suomessa?

- STM: SOTE-palvelujen uudistamista ja kehittämistä jatketaan yhteistyössä
  - Tehty valmistelutyö hyödynnetään jatkokehittämisessä
  - Kärkihankkeiden kokemukset otetaan käyttöön => yhteistyötä ja vuorovaikutusta tullaan jatkamaan ja kehittämään mm. kärkihankkeiden siltauksen ja alueellisten koordinaattoreiden kautta
- STM edistää rakenteista riippumatta kansallisen tietopohjan ylläpitoa, kehittämistä sekä tietojohdamisen kokonaisuutta
- Uusi hallitus lähtee todennäköisesti ensin ratkaisemaan soten kokoamista "leveämmille hartioille", ja ehkä myöhemmin kytketään myös muuta mukaan

Valmistelun alasajo

- Alasajoa lähdettiin valmistelemaan pikaisesti, kun tieto uudistuksen kariutumisesta saatiin
- Vastuuvalmistelijoille on lähetetty omaa ohjeistusta aineiston arkistoinnista ja dokumentoinnista
  - aineistot kootaan ja arkistoidaan ohjeiden mukaisesti
  - tavoitteena on, että tehty työ hyödyttäisi mahdollisia tulevia uudistuksia
- VM:n ja STM:n lopullisia dokumentointiohjeistuksia vielä odotellaan
  - avustuksen käytöstä ja raportoinnista saatu VM:n ohje 20.3.
- Pyritään rivakkaan alasajoon
  - osa valmistelijoista jo lopettanut ja ICT-hankkeita lukuun ottamatta valmistelu "paketissa" kesään mennessä
- E-P:n liitto kattaa omavastuun yleisen valmistelun osalta (noin **200.000 €**); ICT:n osalta EPSHP

Miten jatketaan E-P:llä?

- Jatkoaskeleet (SOTEssa) ovat kuntien käsissä
- Periaconin selvityksen (kuntien talouden kehitysnäkymät yms.) esittely SOTEMAKU-ohjausryhmässä 29.3.
- Todennäköisesti kuntien yhteiskokous eduskuntavaalien jälkeen huhtikuun loppupuolella
- Tavoitteena löytää **yhteistyömalli** (esim. vapaaehtoinen kuntayhtymä tai EPSHP:n perussopimuksen muutos)
- Eduskuntavaalien tuloksella on todennäköisesti vaikutusta jatkolinjauksiin; tosin **hallitusohjelma** valmistunee vasta kesäkuulla
- Myös maakunnan **elinvoimatehtävien** kehittäminen ja yhteistyö on jatkossa tärkeää
  - kuntajohtajafoorumilla on tässä tärkeä rooli

Alueelle yhteistyössä tehtäviksi esitettäviä hyödyllisiä soteICT-toimia

Lisätietoja: Ari Pätsi, EPSHP

Sähköiset palveluprosessit/ digitalisaatio

- Kotiin vietävien palvelujen digitalisaation edistäminen/laajentaminen, yhteinen IoT
- Kansalaisen sähköiset palvelut, ajanvarauksien ym. laajennukset
- Kansallisten palveluiden käyttöönotot osana sähköisiä palveluja
  - Suomi.fi palvelujen käyttöönotto (Lakisääteinen)
  - Omaolon (ODA) käyttöönotto
  - mm. Terveyskylän käyttöönotto

Muuta

- Keinoälyn ja robotiikan kehittäminen/käyttöönotto terveydenhuollon prosesseissa
- Tietoturvan alueellinen yhteistyö

**Etelä-Pohjanmaan
soteICT**

Tietojärjestelmäratkaisujen yhtenäistäminen / sosiaalihuolto

- Kirjaamisen yhtenäistäminen
- Yhteinen asiakastietojärjestelmän hankinta (rekisterinpitäjät erillään)
- Kanta-arkistoinnin toteuttaminen yhteiseen järjestelmään (lakisääteinen)
- Vanhojen tietojen arkistointi
- Yhtenäinen RAI-järjestelmä (eri rekisterinpitäjät)

Tietojärjestelmäratkaisujen yhtenäistäminen ja kehittäminen / terveydenhuolto

- Asiakas- ja potilastietojärjestelmien yhtenäistäminen ja uudistamisyhteistyö (UNA)
- Kanta-käyttöönoton terveydenhuollon laajennukset (lakisääteinen)
- Kirjaamisen ja käytön yhtenäistäminen alueella
- Vanhojen tietojen arkistointi
- Radiologian kuvien KANTA-arkistointi, alueen suun th:kuvat

Automatisoinnin ja tiedonhallinnan ICT

- Alueellisen tietojohtamisen tukeminen, sote-tietopakettien edistäminen: mm. population health, segmentointi, hoitoketjujen läpinäkyvyyden lisääminen
- Kansallisiin vaatimuksiin liittyvä uudistamisyhteistyö
- Analytiikka ml. kotihoito, kliininen työ
- Ostopalvelujärjestelmän hankinta (palvelusetelituotteistus hyödyllistä yhteistyössä)

Kokoustiedote

Tiedote (julkaisuvapaa heti)

Etelä-Pohjanmaan kuntajohtajat keskustelivat sote-yhteistyöstä

Etelä-Pohjanmaan kuntajohtajat pitävät tärkeänä sote-yhteistyön jatkamista. Koska hallitusohjelman mukainen maakunta- ja sote-uudistus kaatui, kunnilla on nyt mahdollisuus rakentaa vapaaehtoista yhteistyötä. Tarkoituksena on hillitä sote-kustannusten nousua ja parantaa palveluita.

Kuntajohtajat korostavat tarvetta maakunnalliselle sote-yhteistyölle huomioiden maakunnassa olevat erilaiset järjestämismallit. Kuntajohtajia huolestuttaa erityisesti sote-menojen nopea kasvu yhdistettynä heikkenevään kuntatalouteen, väestön vähenemiseen ja ikärakenteen muutoksiin.

Kuntajohtajat keskustelivat asiasta kuntajohtajafoorumissa torstaina 28.3.2019. Sote-yhteistyötä käsitellään SOTEMAKU-ohjausryhmän viimeisessä kokouksessa 29.3.2019.

Kuntapäätäjien eli johtavien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteinen tapaaminen sote-yhteistyössä etenemisestä pidetään eduskuntavaalien jälkeen huhtikuun loppupuolella.

Lisätietoja:

Kuntajohtajafoorumin pj. Jorma Rasinmäki

Etelä-Pohjanmaan sote- ja maakuntauudistus, valmistelujohtaja Asko Peltola

***Kiitos -
harjoitus jatkuu...***

www.uusiep.fi